

Struktura zaměstnanosti Moravskoslezský kraj

Obsah

1	Vybrané základní údaje pro Moravskoslezský kraj	2
2	Struktura zaměstnanosti.....	3
2.1	ZASTOUPENÍ PROFESNÍCH TŘÍD V MORAVSKOSLEZSKÉM KRAJI – PODLE CZ-ISCO	4
2.2	ZAMĚSTNANOST VE VYBRANÝCH ODVĚTVÍCH V MORAVSKOSLEZSKÉM KRAJI – PODLE CZ-NACE .	5
2.3	STRUKTURA ZAMĚSTNANÝCH PODLE POSTAVENÍ V ZAMĚSTNÁNÍ V MORAVSKOSLEZSKÉM KRAJI – PODLE CZ-ISCE	6
2.4	VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA ZAMĚSTNANÝCH V MORAVSKOSLEZSKÉM KRAJI – PODLE CZ-ISCED	8

1 Vybrané základní údaje pro Moravskoslezský kraj

Tab. 1: Vybrané základní údaje pro rok 2020 a 2019

Ukazatel	Moravskoslezský kraj	Česká republika
Počet obyvatel k 31.12.2020	1 192 834	10 701 777
Průměrný věk obyvatel v roce 2020	43,0	42,6
Údaje o ekonomické aktivitě obyvatel ve věku 15-59 let		
Podíl ekonomicky aktivních obyvatel	77,9%	79,2%
Podíl ekonomicky aktivních mužů	83,3%	85,5%
Podíl ekonomicky aktivních žen	72,2%	72,6%
Míra nezaměstnanosti	3,7%	2,7%
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných	32,7%	21,4%
Makroekonomické údaje (rok 2019)		
Podíl kraje na tvorbě HDP	9,0%	-
HDP na 1 obyvatele (průměr ČR = 100 %)	79,8%	100,0%

Zdroj: ČSÚ, VŠPS

Webová stránka kraje: <https://www.msk.cz/>

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje:
<https://www.msk.cz/cs/temata/skolstvi/dlouhodobě-zamery-2675/>

2 Struktura zaměstnanosti

Pro popsání struktury zaměstnanosti v Moravskoslezském kraji a její porovnání se strukturou zaměstnanosti v České republice jsou použity čtyři národní klasifikace, které vycházejí z mezinárodních klasifikací.

- Klasifikace zaměstnání CZ-ISCO¹ je založena na dvou hlavních principech, a to na druhu pracovního místa a na úrovni dovedností. V tomto srovnání jsou z CZ-ISCO převzaty hlavní třídy profesí.
- Klasifikace ekonomických činností CZ-NACE² dělí ekonomické činnosti tak, že každé ekonomicky aktivní jednotce přiřazuje kód NACE. Zde se využívá první úroveň klasifikace CZ-NACE, která se označuje alfabetickým kódem.
- Klasifikace CZ-ISCE³ definuje postavení v zaměstnání. Pro účely zpracování tohoto shrnutí jsou z klasifikace převzaty skupiny, a to v podobě, ve které s nimi pracuje Český statistický úřad.
- CZ-ISCED⁴ je klasifikace vzdělání, která uspořádává vzdělávací programy a jejich odpovídající kvalifikace do vzdělávacích úrovní a oborů. V tomto přehledu jsou využity úrovně ISCED.

Shrnutí pro kraj

Rozložení zaměstnaných obyvatel podle hlavních tříd profesí není v rámci celé České republiky a Moravskoslezského kraje příliš odlišné. V ČR je relativně **větší zastoupení** (o 2,2 p. b.) ve třídě **2 Specialisté. Moravskoslezský kraj** vykazuje mírně **vyšší zastoupení** (zhruba o 2,0 p. b.) ve třídách **5 Pracovníci ve službách a prodeji** a **8 Obsluha strojů a zařízení, montéři**. Ve zbylých třídách profesí jsou rozdíly v rozložení mezi Českou republikou a Moravskoslezským krajem minimální. (srovnání podle CZ-ISCO)

V rámci celé České republiky a Moravskoslezského kraje nenastávají příliš vysoké rozdíly ani v zastoupení zaměstnaných podle odvětví. V České republice i v Moravskoslezském kraji je **relativně nejčastěji zastoupeno** odvětví **C - Zpracovatelský průmysl** (v obou případech tvoří více než čtvrtinu celkové naplněnosti). V tomto odvětví také nastává nejvyšší rozdíl v naplněnosti mezi oběma oblastmi (o 2,6 p. b.), která v Moravskoslezském kraji činí 29,3 % a v ČR 26,7 %. Rozdíly v rozložení ve zbylých odvětvích v rámci ČR a Moravskoslezského kraje jsou minimální. (srovnání podle CZ-NACE)

Velké rozdíly mezi Českou republikou a Moravskoslezským krajem se neprojevují ani při srovnání rozložení ekonomicky aktivních osob podle postavení v zaměstnání. V obou případech tvoří **zaměstnanci, včetně členů produkčních družstev** více než **čtyři pětiny ekonomicky aktivních osob**. V České republice i v Moravskoslezském kraji jsou zaměstnanci častěji zaměstnáni ve službách než v průmyslu. V rámci **Moravskoslezského kraje** je podíl **zaměstnanců v průmyslu** však **mírně vyšší** (36,1 %) než v rámci celé České republiky (32,2 %). (srovnání podle CZ-ISCE)

Z porovnání obyvatel Moravskoslezského kraje a celé České republiky podle kategorie vzdělání vyplývá, že v Moravskoslezském kraji je relativně **méně zaměstnaných obyvatel s vysokoškolským vzděláním** (21,5 %) a relativně **více** zaměstnaných se **středním vzděláním bez maturity** (35,5 %). Zatímco v celé České republice je čtvrtina zaměstnaných obyvatel s vysokoškolským vzděláním (25,1 %) a třetina se středním vzděláním bez maturity (32,7 %). (srovnání podle CZ-ISCED)

¹ Více informací ke klasifikaci CZ-ISCO: <https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace-zamestnani-cz-isco-n-f4yhpe3xt8>

² Více informací ke klasifikaci CZ-NACE: https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_ekonomickyh_cinnosti_cz_nace

³ Více informací ke klasifikaci CZ-ISCE: https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_postaveni_v_zamestnani_cz_icse-

⁴ Více informací ke klasifikaci CZ-ISCED: https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_vzdelani_cz_isced_2011

2.1 Zastoupení profesních tříd v Moravskoslezském kraji – podle CZ-ISCO

Klasifikace CZ-ISCO je národní statistická klasifikace, která vychází z mezinárodní klasifikace ISCO-08. Slouží ke sledování struktury zaměstnanosti. Jednotlivá zaměstnání jsou do jednotlivých hlavních tříd řazena podle podobnosti vykonávané práce a potřebné kvalifikace.

Rozložení hlavních tříd profesí je v Moravskoslezském kraji a v rámci ČR podobné. Nejvyšší rozdíly v zastoupení jednotlivých tříd jsou patrné u profesních tříd **2 Specialisté**, **5 Pracovníci ve službách a prodeji** a **8 Obsluha strojů a zařízení, montéři**. V Moravskoslezském kraji jsou třídy 5 a 8 zastoupeny mírně častěji (zhruba o 2,0 p. b.) než v rámci České republiky. Naopak třída 2 je častěji zastoupena v rámci ČR (o 2,2 p. b.). U ostatních tříd je rozdíl v rozložení mezi Moravskoslezským krajem a celou Českou republikou minimální (ne větší než 1,2 p. b.).

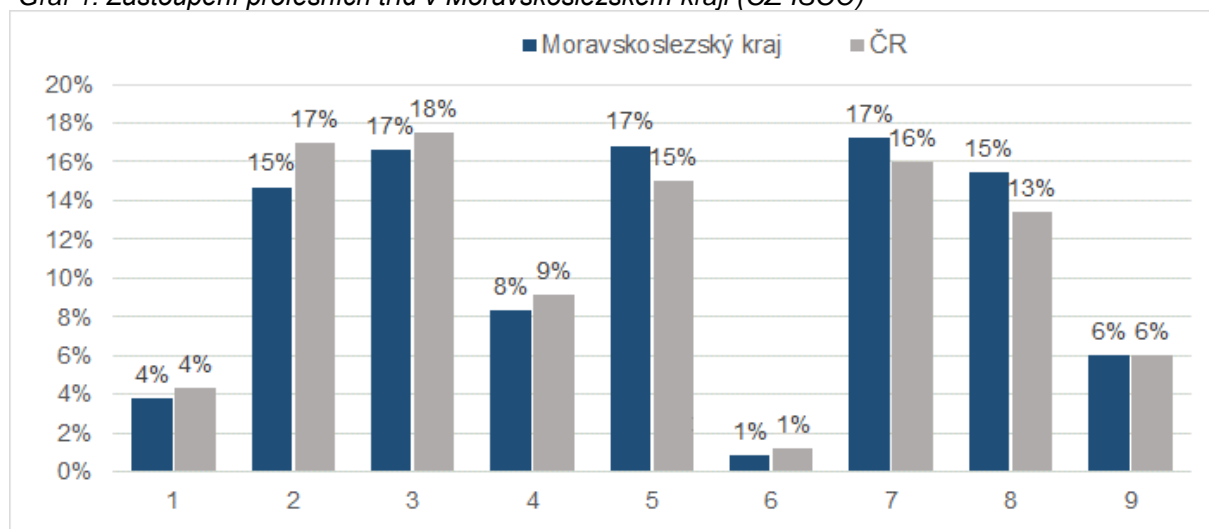
Tab. 2: Zastoupení profesních tříd v Moravskoslezském kraji (CZ-ISCO)

Hlavní třída profesí	Moravskoslezský kraj			Česká republika		
	Celkem	muži	ženy	Celkem	muži	ženy
1 Zákodníci a řídicí pracovníci	3,8%	5,1%	2,1%	4,3%	5,5%	2,7%
2 Specialisté	14,7%	12,5%	17,4%	16,9%	14,6%	19,9%
3 Techničtí a odborní pracovníci	16,6%	16,5%	16,8%	17,5%	17,5%	17,5%
4 Úředníci	8,3%	3,0%	14,9%	9,2%	3,6%	16,2%
5 Pracovníci ve službách a prodeji	16,8%	9,3%	26,1%	15,0%	9,3%	22,2%
6 Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	0,9%	0,9%	0,9%	1,2%	1,4%	0,9%
7 Řemeslníci a opraváři	17,2%	27,5%	4,6%	16,0%	25,3%	4,1%
8 Obsluha strojů a zařízení, montéři	15,4%	20,7%	8,9%	13,4%	17,8%	7,9%
9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	6,1%	4,3%	8,3%	6,0%	4,2%	8,4%

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2020

Tučně jsou zvýrazněné profesní třídy s nejvyšším rozdílem naplněnosti mezi Moravskoslezským krajem a celou Českou republikou

Graf 1: Zastoupení profesních tříd v Moravskoslezském kraji (CZ-ISCO)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2020

Při porovnání zastoupení mužů a žen v jednotlivých třídách profesí v Moravskoslezském kraji a v rámci celé České republiky se opět projevují spíše **podobné tendence**. Ženy jsou nejčastěji zastoupeny ve třídě 5 Pracovníci ve službách a prodeji (26,1 % v Moravskoslezském kraji; 22,2 % v ČR). Muži nejvíce naplňují třídu 7 Řemeslníci a opraváři (27,5 % v Moravskoslezském kraji a 25,3 % v ČR).

2.2 Zaměstnanost ve vybraných odvětvích v Moravskoslezském kraji – podle CZ-NACE

Klasifikace CZ-NACE, klasifikace ekonomických činností, vychází z klasifikace NACE, která je používaná v Evropské Unii. Slouží k porovnatelnosti statistických dat v rámci celé Evropské unie. Každé statistické jednotce, která vykonává ekonomickou činnost, je přiřazen kód NACE podle její hlavní ekonomické činnosti.

Rozložení podle klasifikace NACE je v Moravskoslezském kraji a v rámci celé ČR **podobné**. V obou případech je nejvíce zastoupeno odvětví **C - Zpracovatelský průmysl** (obojí více než čtvrtina z celku).

Tab. 3: Zaměstnanost v odvětvích v Moravskoslezském kraji (NACE-CZ)

Odvětví	Moravskoslezský kraj			Česká republika		
	Celkem	muži	ženy	Celkem	muži	ženy
A Zemědělství, lesnictví a rybářství	1,7%	2,4%	0,9%	2,6%	3,4%	1,6%
B Těžba a dobývání	1,6%	2,5%	0,4%	0,6%	0,9%	0,2%
C Zpracovatelský průmysl	29,3%	36,7%	20,3%	26,7%	31,6%	20,5%
D Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla	1,3%	1,7%	0,8%	1,1%	1,5%	0,6%
E Zásob. vodou; činnosti souvis. s odpady	1,4%	1,9%	0,7%	1,3%	1,7%	0,7%
F Stavebnictví	6,8%	11,2%	1,4%	7,6%	12,3%	1,6%
G Velkoobchod a maloob.; opr. mot. vozidel	11,9%	8,4%	16,2%	11,1%	9,0%	13,9%
H Doprava a skladování	6,1%	8,1%	3,7%	6,2%	8,3%	3,6%
I Ubytování, stravování a pohostinství	3,1%	2,3%	4,2%	3,3%	2,5%	4,3%
J Informační a komunikační činnosti	2,9%	4,4%	1,1%	3,4%	4,7%	1,8%
K Peněžnictví a pojišťovnictví	1,4%	1,2%	1,8%	2,2%	1,8%	2,8%
L Činnosti v oblasti nemovitostí	0,5%	0,4%	0,6%	0,8%	0,8%	0,8%
M Profesní, vědecké a technické činnosti	3,4%	3,5%	3,3%	4,9%	4,5%	5,5%
N Administrativní a podpůrné činnosti	2,4%	1,7%	3,3%	2,6%	2,3%	2,9%
O Veřejná správa a obrana; pov. soc. zabezp.	5,3%	4,8%	5,9%	6,6%	6,4%	7,0%
P Vzdělávání	7,0%	2,6%	12,3%	6,8%	2,8%	11,9%
Q Zdravotní a sociální péče	9,4%	3,6%	16,4%	7,7%	2,7%	14,1%
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	1,2%	1,0%	1,4%	1,7%	1,6%	1,9%
S Ostatní činnosti	1,7%	0,9%	2,6%	1,8%	1,0%	2,9%

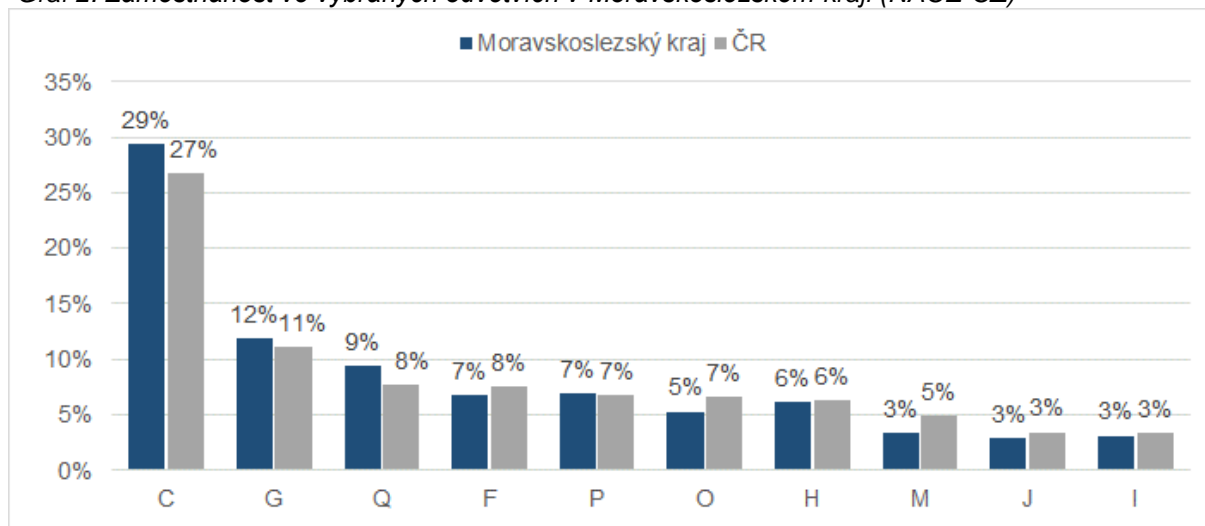
Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2020

Tučně jsou zvýrazněna odvětví s nejvyšším rozdílem naplněnosti mezi Moravskoslezským krajem a celou ČR

Nejzásadnější rozdíly v zastoupení jednotlivých odvětví jsou patrné v nejneplynulejším odvětví C – Zpracovatelský průmysl, ve kterém činí rozdíl 2,6 p. b. ve prospěch Moravskoslezského kraje. Ostatní rozdíly mezi jednotlivými odvětvími v ČR a v Moravskoslezském kraji jsou pouze mírné (ne více než 1,6 p. b.).

Při porovnání zastoupení mužů a žen v Moravskoslezském kraji je zřejmé, že ženy jsou výrazně častěji zastoupeny v odvětví **Q - Zdravotní a sociální péče** (o 12,8 p. b.), **P - Vzdělávání** (o 9,7 p. b.) a v odvětví **G – Velkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidel** (o 7,8 p. b.). Muži naopak v Moravskoslezském kraji dominují v odvětvích **C - Zpracovatelský průmysl** (o 16,4 p. b.) a **F - Stavebnictví** (o 9,7 p. b.). V celorepublikovém srovnání tyto trendy přetrvávají.

Graf 2: Zaměstnanost ve vybraných odvětvích v Moravskoslezském kraji (NACE-CZ)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2020

2.3 Struktura zaměstnaných podle postavení v zaměstnání v Moravskoslezském kraji – podle CZ-ISCE

Klasifikace CZ-ISCE je národní klasifikace vycházející z mezinárodní klasifikace postavení v zaměstnání ISCE-93. CZ-ISCE klasifikuje obsazená pracovní místa v konkrétním časovém období a ekonomicky aktivní osoby podle jejich vztahů k pracovním místům.

Nejširší skupina lidí má v zaměstnání postavení **zaměstnanec**, včetně **členů produkčních družstev**. Celkem v Moravskoslezském kraji spadá do této kategorie 85,7 % zaměstnaných, přičemž v České republice je to 83,1 % zaměstnaných. Téměř polovinu ekonomicky aktivních osob v Moravskoslezském kraji (48,5 %) i v rámci celé ČR (49,0 %) tvoří zaměstnanci ve službách.

Druhou, i když výrazně méně početnou skupinou, jsou **pracující na vlastní účet**. Poměr pracujících na vlastní účet v Moravskoslezském kraji (11,2 %) je mírně nižší než v rámci celé České republiky (13,5 %). V rámci Moravskoslezského kraje i v celé České republice se častěji podniká ve **službách**. Méně početná je skupina **zaměstnavatelů**, kterých je v Moravskoslezském kraji i v rámci celé České republiky méně než 3,0 %. Nejmenší skupinu tvoří pomáhající rodinní příslušníci, těch se v rámci Moravskoslezského kraje i v celé České republice vyskytuje shodně 0,5 %.

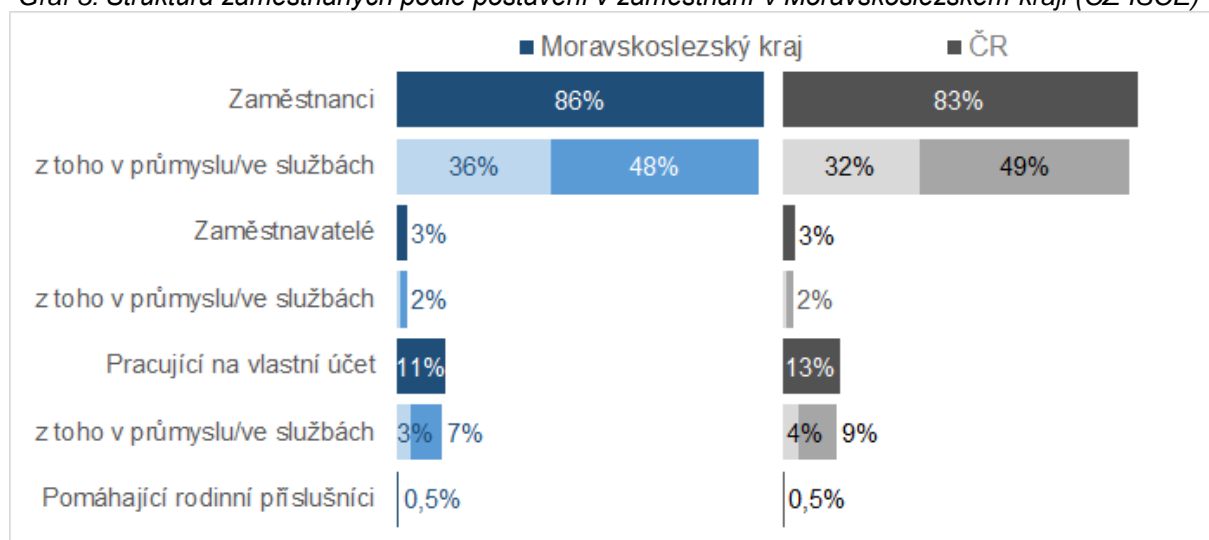
V rámci celé České republiky jsou ženy procentně více zastoupeny v kategorii zaměstnanců, včetně členů produkčních družstev, a to převážně ve službách. Zároveň relativně častěji spadají do kategorie pomáhající rodinní příslušníci. Muži jsou častěji zaměstnavateli a zároveň častěji pracují na vlastní účet. Tento trend v zastoupení postavení v zaměstnání podle pohlaví je aplikovatelný i na Moravskoslezský kraj.

Tab. 4: Struktura zaměstnaných podle postavení v zaměstnání v Moravskoslezském kraji (CZ-ISCE)

Postavení v zaměstnání	Moravskoslezský kraj			Česká republika		
	Celkem	muži	ženy	Celkem	muži	ženy
Zaměstnanci vč. členů produkčních družstev	85,7%	83,1%	89,0%	83,1%	79,7%	87,4%
z toho v průmyslu	36,1%	46,9%	23,0%	32,2%	39,8%	22,5%
z toho ve službách	48,5%	34,7%	65,4%	49,0%	37,5%	63,6%
Zaměstnavatelé	2,6%	3,9%	1,0%	2,9%	4,0%	1,4%
z toho v průmyslu	0,9%	1,6%	-	0,9%	1,5%	0,1%
z toho ve službách	1,6%	2,2%	0,8%	1,8%	2,3%	1,3%
Pracující na vlastní účet	11,2%	12,8%	9,3%	13,5%	16,1%	10,2%
z toho v průmyslu	3,3%	5,6%	0,5%	4,0%	6,6%	0,7%
z toho ve službách	7,4%	6,5%	8,5%	8,9%	8,6%	9,3%
Pomáhající rodinní příslušníci	0,5%	0,2%	0,7%	0,5%	0,2%	1,0%

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2020

Graf 3: Struktura zaměstnaných podle postavení v zaměstnání v Moravskoslezském kraji (CZ-ISCE)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2020

2.4 Vzdelanostní struktura zaměstnaných v Moravskoslezském kraji – podle CZ-ISCED

Klasifikace vzdělání CZ-ISCED vychází z mezinárodní klasifikace ISCED. Tato klasifikace nejprve zařazuje vzdělávací programy a poté klasifikuje jejich kvalifikace, tedy oficiální potvrzení o úspěšném ukončení vzdělávacího programu.

V Moravskoslezském kraji zhruba **pětina** zaměstnaných lidí má **vysokoškolské vzdělání** (21,5 %). V rámci celé České republiky disponuje vysokoškolským vzděláním čtvrtina (25,1 %) zaměstnaných. V Moravskoslezském kraji žije mírně vyšší podíl pracujících lidí se **středním vzděláním bez maturity** (35,5 %) oproti 32,7 % v celé České republice. Zbývající dvě kategorie dokončeného vzdělání vykazují podobnou rozloženost v ČR i v Moravskoslezském kraji.

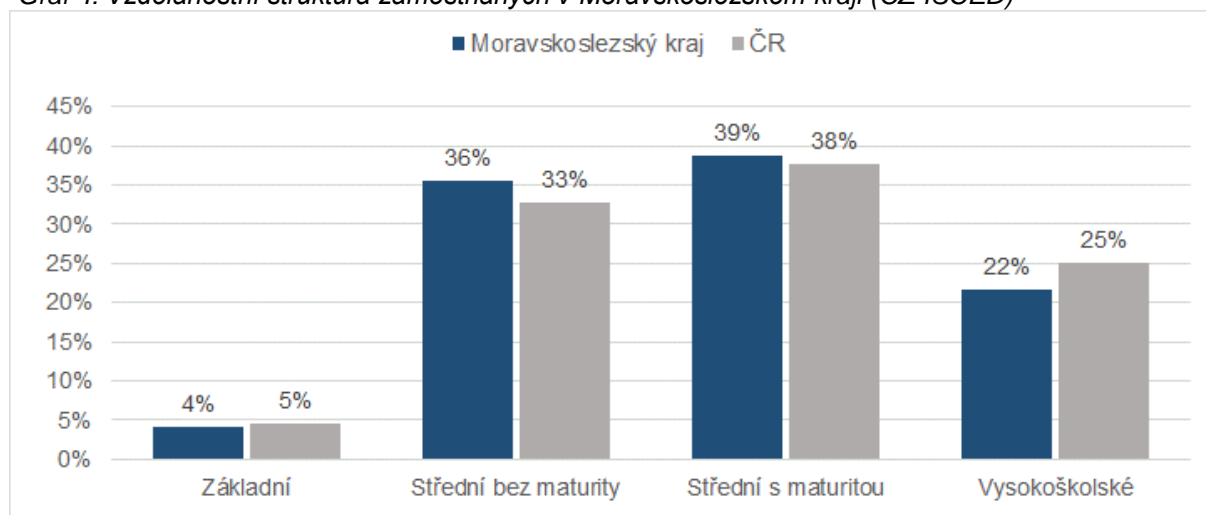
Nejvyšší rozdíly v zastoupení mužů a žen lze nalézt u středního vzdělání bez maturity a středního vzdělání s maturitou. Ženy častěji než muži absolvují střední vzdělání s maturitou a naopak muži častěji ukončují své střední vzdělání bez maturity. Tento trend platí pro Moravskoslezský kraj i pro celou Českou republiku. Tento rozdíl je pravděpodobně spojený s celkovým rozložením profesní struktury České republiky, jelikož oborové a řemeslné profese jsou častěji vyučovány v rámci středního vzdělání, po jehož absolvování žák obdrží výuční list. Tyto profese jsou v České republice stále spíše mužskou doménou.

Tab. 5: Vzdelanostní struktura zaměstnaných v Moravskoslezském kraji (CZ-ISCED)

Dokončené vzdělání	Moravskoslezský kraj			Česká republika		
	Celkem	muži	ženy	Celkem	muži	ženy
Základní	4,2%	4,6%	3,8%	4,6%	4,4%	4,8%
Střední bez maturity	35,5%	39,1%	31,1%	32,7%	38,0%	25,8%
Střední s maturitou	38,7%	36,8%	41,1%	37,7%	34,6%	41,6%
Vysokoškolské	21,5%	19,5%	24,0%	25,1%	23,0%	27,7%

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2020

Graf 4: Vzdelanostní struktura zaměstnaných v Moravskoslezském kraji (CZ-ISCED)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2020

Vydal Národní pedagogický institut České republiky
Senovážné nám. 25, 110 00 Praha 1, roku 2021

Aktuální informace o publikacích Národního pedagogického institutu České republiky
najdete na www.npi.cz